

Starověký Řím

Římské právo, punské války

Římské právo

- po vyhnání Etrusků – zánik království – *vznik republiky*
- *republika* = lat. „res publica“ – věc veřejná
- způsob vlády
- *Obyvatelstvo rozděleno na :*
  - *patricije* (potomci 300 významných rodů)
  - *plebeje* (osobně svobodní, voj. služba, žádné úřady, neplnoprávní-řemeslníci, obchod.,zeměd.)
  - *otroky* (bezprávní, zajatci z válek)

Vláda

- 2 konzulové = úředníci – voleni na 1 rok (soudní a vojenská moc)
- diktátor – v době nebezpečí neomezená moc, ale pouze na 1/2roku
- senát – zpočátku poradní orgán – sbor starších z patricijských rodů – později řízení státu
- občanský sněm – rozhodoval o válce a míru, o volbě úředníků, schvaloval zákony a měl soudní moc
- Boj patricijů a plebejů o moc – odchod plebejů z Říma – vymohli si tak :
  - a) sepsání zákonů
  - b) funkci tribun lidu – volen lidem na 1 rok, nedotknutelný, hájí zájmy plebejů, má právo „veto“=zakazují ➡ ruší rozhodnutí konzulů
  - c) přístup plebejů k úřadům (jen pro bohaté) – vzniká bohatá úřednická šlechta – plebejové plnoprávní ➡ nové rozdělení římské společnosti : na bohaté a chudé

Boj Říma nekončí- Punské války – války s Kartágem

- Kartágo - bohaté město na sev. pobřeží Afriky
(dnes Tunisko)
  - námořní obchod se zlatem, mědí a cínem, slonovinou, a otroky
  - Římané říkali Kartagincům Punové
  - Boj o nadvládu nad záp. Středomořím =>
tři punské války

Kartágo

1.punská válka - 264 – 241 př.n.l.

- **Spor o Sicílii** – Kartágo vyhlásilo válku Římu
- Římané - převaha na souši,
- Kartaginci – převaha na moři
- Římané brzy dobrými námořníky => porazili Kartágo i na moři (můstky)
- Římané získali Sicílii, Sardinii, Korsiku = první **římské provincie** = *Římany podrobené a spravované území mimo Apeninský poloostrov*
- Kartágo platí Římu velké válečné náhrady
- Řím - **námořní velmocí** – silné válečné loďstvo

Můstky

PUNSKÉ VÁLKY

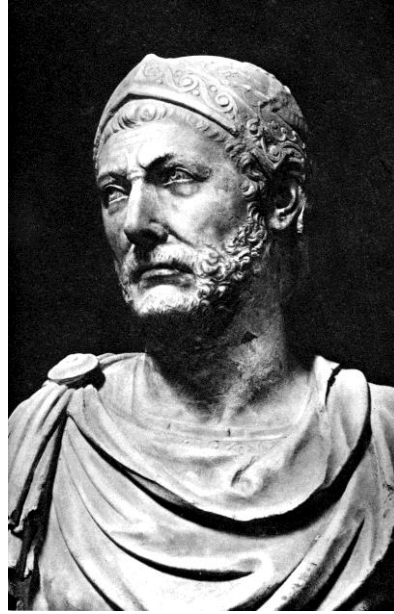
Římská galéra

2.punská válka – 218 – 201 př.n.l.

- Punové obsadili Hispánii (dnes Španělsko) – založili **Nové Kartágo**
- odtud útok na Itálii přes Alpy, – **vojevůdce Hannibal** (zima - polovina vojska zahynula, váleční sloni - většina uhynula)
- porazil Římany v bitvě u Trasimenského jezera a v bitvě u Kann – **Římané mír odmítli**
- Hannibal před branami Říma „Hannibal ante portas“ – ale nezaútočil – jeho vojska pustoší Itálii
- **Římané se vylodili v Africe** – Hannibal odvolán na obranu Kartága – poražen v bitvě u Zamy => kruté **mírové podmínky pro Kartágo**: vydat území, válečné lodě i slony, zaplatit náhrady, nesmělo vést válku

Zimní přechod Alp

Hannibal na
válečném slonu

Hannibal před branami

**Hannibal ante
portas**

3.punská válka 149 – 146 př.n.l.

- senátor Cato každou svou řeč končil slovy :
„Ostatně soudím, že Kartágo musí být zničeno“ = vyjadřuje **nenávisť ke Kartágu**
- sousední státy zabírají punské území (využívají, že Kartágo nesmí vést války bez svolení Říma)
- Kartágo – **je nuceno se bránit** = **záminka** pro Řím k vypovězení války
- Římané oblehli Kartágo – po dvou letech jej dobyli
- Kartaginští do otroctví, **město srovnáno se zemí**

Kartágo - dnes

